SPECIES PISCIUM BATAVIENSIUM NOVAE VEL MINUS COGNITAE.

AUCT.

P. BLEEKER.

PERCOÏDEI.

Serranus hexagonatus CV. Poiss. II p. 245. Guér. Iconogr. Règn. anim. Poiss. tab. 4 fig. 1. Richards. Voy. Sulph. Zoöl. p. 82 tab. 38 fig. 1. Cant. Catal. Mal. Fish. p. 7.

Serran. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{3}$ ad $4\frac{1}{4}$ in ejus longitudine, latitudine 2 ad 2 fere in ejus altitudine; capite $3\frac{2}{3}$ ad $3\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{2}{5}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 4 et paulo ad 5 fere in longitudine capitis; linea rostro-frontali rostro convexa; rostro toto squamoso; osse maxillari superiore postice squamato squamis minimis; maxilla inferiore inferne tantum squamosa; maxilla superiore maxilla inferiore breviore post oculum desinente, dentibus pluriseriatis serie externa conicis seriebus internis setaceis anticis longioribus in thurmas 2 collocatis et insuper caninis 2 mediocribus; maxilla inferiore dentibus antice pluriseriatis serie interna longioribus antice caninis 2 mediocribus; praeoperculo obtusangulo angulo plus minusve rotundato margine posteriore dentibus bene conspicuis 30 ad 40 inferioribus ceteris majoribus; suboperculo interoperculoque margine glabris; operculo spinis 3 media ceteris majore, superiore ceteris breviore; dorso elevato convexo; ventre rectiusculo; squamis ciliatis lateribus 60 ad 70 in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali radiosis obtusis rotundatis, dorsali spinosa dorsali radiosa non humiliore spinis mediis spinis ceteris longioribus corpore duplo circiter humilioribus; pectoralibus obtusis rotundatis $4\frac{3}{4}$ ad 5, ventralibus acutiuscule rotundatis $6\frac{1}{2}$ ad $6\frac{1}{4}$, caudali obtusa rotundata $5\frac{4}{5}$ ad 5 et paulo in longitudine corporis; anali spina media $2\frac{1}{2}$ ad 3 in longitudine capitis; colore corpore superne dilute fuscescente-viridi inferne dilute roseo, ubique dense maculis fuscis hexagonis, pentagonis, oblongis et rotundis

confertis obsito, maculis fuscis profundioribus junioribus praesertim fascias obliquas 4 simulantibus fasciis 1ª dorso-thoracica, 2ª et 3ª dorso-analibus, 3ª interdum duplice, 4ª caudali; pinnis imparibus viridescentibus membrana roseis; pectoralibus ventralibusque aurantiacis; pinnis omnibus maculis confertis fuscis dorsali, anali et caudali plerisque hexagonis, pectoralibus basi hexagonis apicem versus et ventralibus rotundis, spatiis inter maculas pinnis omnibus dilute coeruleo reticulatis.

B. 7. D. 11/16 vel 11/17. P. 1/17. V. 1/5. A. 3/8 vel 3/9. C. 15 vel 17 et lat. brev.

Synon. *Perca hexagonata* J. R. FORSTER Descr. animal. ed. Lichtenstein. p. 189.
Holocentrus hexagonatus Bl. Schn. Syst. posth. p. 323.
Mérou à taches hexagones CV. Poiss. II p. 246. Guér. Iconogr. R. A. Poiss. tab. 4 fig. 1.
Serranus stellans Richards. Ann. Nat. Hist. IX p. 23.
Starspotted Serranus Richards. ibid.
Terao Otaheit.
Ikan Krapo Mal. Batav.

Habit. Batavia, in mari.
Priaman, Padang, Benculen, Sumatrae occidentalis, in mari.
Amboina, in mari.

Longitudo 12 speciminum 121‴ ad 210‴.

Aanm. Deze soort is reeds door J. R. FORSTER tamelijk uitvoerig beschreven. De afbeelding in de reis der Sulphur toont zeer juist de bandteekening aan en is verre weg beter dan die van den heer GUÉRIN DE MÉNEVILLE in de Iconographie du Règne animal.

Serranus myriaster CV. Poiss. II p. 273. QG. Voy. Astrolab. tab. 3 fig. 1. Less. Voy. Coquille Zoöl. II p. 234 tab. 37. Rüpp. Atl. R. N. Afr. F. R. M. p. 107 tab. 27 fig. 1. N. Wirb. F. Abyss. F. R. M. p. 102? Richards. Rep. 15h Meet. Brit. Assoc. Ichth. China and Jap. p. 233.

Serran. corpore oblongo compresso, altitudine 3⅔ ad 3⅘ in ejus longitudine, latitudine 2 et paulo in ejus altitudine; capite 3⅓ ad 3½ in longitudine corporis; altitudine capitis 1⅔ ad 1½ in ejus longitudine; oculis diametro 4½ ad 6½ in longitudine capitis; linea rostro-frontali junioribus declivi rectiuscula, aetate provectis convexiuscula; rostro toto squamoso; osse maxillari superiore postice squamoso squamis minimis; maxilla su-

periore maxilla inferiore breviore post oculum desinente, dentibus pluriseriatis serie externa conicis seriebus internis setaceis anticis longioribus in thurmas 2 collocatis et insuper caninis 2 magnis; maxilla inferiore dentibus antice pluriseriatis serie interna longioribus antice caninis 2 parvis; praeoperculo rotundato margine denticulis minimis scabro; interoperculo suboperculoque margine glabris; operculo spinis 3 media longiore, superiore et inferiore subaequalibus; dorso elevato convexo; ventre rectiusculo; squamis lateribus 75 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali radiosis rotundatis; dorsali spinosa dorsali radiosa humiliore spinis mediis et posterioribus subaequalibus corpore triplo circiter humilioribus; pectoralibus obtusis rotundatis $4\frac{1}{3}$ ad $5\frac{1}{4}$, ventralibus acute rotundatis $6\frac{1}{3}$ ad 7, caudali obtusa rotundata $5\frac{1}{2}$ ad 6 in longitudine corporis; anali spina media $2\frac{1}{3}$ ad 3 et paulo in longitudine capitis; corpore fuscescente-rubro vel nigricante-fusco ubique ocellis parvis vulgo rotundis rarior oblongis coeruleis coeruleo profundiore annulatis numerosis distantibus; pinnis rubro-fuscis, dorsali spinosa rubro marginata, ceteris apices versus violascentibus, dorsali radiosa superne et caudali postice flavo, anali radiosa inferne coeruleo marginatis.

B. 7. D. 9/16 vel 9/17. P. 1/17. V. 1/5. A. 3/8 vel 3/9 vel 3/10. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Bruine Jacob Evertsen* Valent. Ind. Amb. III p. 358 fig. 37.
Jacob Everse gris Ren. Poiss. Mol. I tab. 20 fig. 111.
Luccesje Ren. ibid. I tab. 30 fig. 162.
Perca miniata Var. *b.* Forsk. Descr. animal. p. 41?
Mérou mille étoiles CV. Poiss. II p. 273. QG. Voy. Astrol. tab. 3 fig. 1. Less. Voy. Coquill. Zoöl. II p. 234 tab. 37.
Bulah vel *Abu belah* Arab.?
Ikan Krapo Mal. Bat.

Habit. Batavia, in mari.
Priaman, Sumatrae occidentalis, in mari.

Longitudo 4 speciminum 115''' ad 245'''.

Aanm. De blaauwe vlekjes dezer soort verschillen bij de verschillende voorwerpen in talrijkheid en gedaante. Bij de kleinere voorwerpen zijn alle vlekjes rond doch bij het grootste, waar zij in het algemeen minder talrijk zijn, hebben rug en zijden meerdere langwerpige vlekjes, die wat grooter zijn dan de ronde. De afbeeldingen van Valentijn en Renard zijn uiterst gebrekkig. De aangehaalde afbeelding van den heer Rüppell zou wel tot eene andere soort kunnen behooren, althans is het ligchaam er hooger en de kop grooter dan bij mijne voorwerpen, terwijl de borstvin er blaauw gerand is, wat bij mijne specimina, waarvan ik er twee in verschen toestand

waarnam, niet het geval is. Daarentegen beantwoordt de habitus der afbeelding van Lesson meer aan dien mijner voorwerpen, doch de randen der vertikale vinnen zijn er onjuist gekleurd.

MAENOÏDEI.

Gerres acinaces Blkr.

Gerr. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{3}{4}$ fere in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{3}$ ad $2\frac{1}{4}$ in ejus altitudine; capite acuto aeque longo circiter ac alto $4\frac{3}{5}$ circiter in longitudine corporis; oculis diametro $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; linea rostro-frontali cencava; osse maxillari superiore parte conspicua oblongo-ovali; linea rostro-pectorali concava; osse suborbitali praeoperculoque edentulis; pracoperculo obtusangulo angulo rotundato; squamis lateribus 40 ad 45 in serie longitudinali; pinna dorsali spinosa emarginata spinis planis mediocribus 1ª minima, 2ª ceteris longiore tota ossea corpore minus duplo humiliore et capite multo breviore; pectoralibus acutis $3\frac{3}{4}$, ventralibus acutis $7\frac{1}{3}$ circiter, caudali profunde excisa lobis acutis superiore longiore $3\frac{3}{5}$ circiter in longitudine corporis; anali emarginata spina 2ª spina 3ª et radiis longiore capite paulo plus duplo breviore; colore corpore argenteo pinnis flavescente-hyalino vel hyalino; caudali postice fusco marginata.

B. 6. D. 9/10 vel 9/11. P. 1/16. V. 1/5. A. 3/7 vel 3/8. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Ikan Kapas kapas* Mal. Btav.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo specimicis unici 292‴.

Aanm. Deze soort is verwant aan *Gerres kapas* Blkr. (Nat. T. Ned. II p. 482), doch deze heeft de snuit-voorhoofdslijn eer bol dan hol, slechts ongeveer 32 schubben op eene overlangsche rei, het ligchaam minder slank, den 3ⁿ aarsvindoorn langer dan den tweeden enz. *Gerres oyena* CV. is insgelijks aan haar verwant, maar heeft den 2ⁿ rugdoorn en de aarsvindoornen betrekkelijk korter, het ligchaam slanker en het profiel van snuit en onderkaak minder hol.

Ik noem onderwerpelijke soort naar haren sabelvormigen platten 2ⁿ rugdoorn.

Gerres macracanthus Blkr.

Gerr. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{2}{5}$ ad $3\frac{1}{4}$ in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{3}$ ad $2\frac{1}{2}$ in ejus altitudine; capite acuto, aeque longo circiter ac alto, 4 et paulo in longitudine corporis; oculis diametro $2\frac{3}{4}$ ad 3 in longitudine capitis; linea rostro-frontali concava; osse maxillari superiore parte conspicua oblonga; linea rostro-pectorali concaviuscula; osse suborbitali praeoperculoque edentulis; praeoperculo obtusangulo angulo rotundato; squamis lateribus 40 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali spinosa emarginata spinis gracilibus 1ª minima, spina 2ª longissima flexili corpore multo altiore; pectoralibus acutis $3\frac{2}{3}$ ad $3\frac{1}{2}$, ventralibus acutis 7 ad $6\frac{1}{2}$, caudali profunde incisa lobis acutis $4\frac{1}{3}$ ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; anali emarginata, spinis 2ª et 3ª subaequalibus $2\frac{1}{2}$ ad 3 in longitudine capitis; colore corpore superne griseo-argenteo inferne argenteo, pinnis hyalino vel flavescente-hyalino; dorsali spinis et radiis maculis aliquot fuscescentibus; caudali postice fusco marginata.

B. 6. D. 9/10 vel 9/11. P. 1/15. V. 1/5. A. 3/7 vel 3/8. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Ikan Kapas kapas* Mal. Batav.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo 6 speciminum 95''' ad 131'''.

Aanm. Bij het nazien mijner talrijke voorwerpen van *Gerres filamentosus* CV. ontwaarde ik, dat daaronder de bovenbeschrevene voorwerpen zich bevonden. Zij onderscheiden zich van de voorwerpen van *Gerres filamentosus* CV. van gelijke grootte, door slanker lichaam, minder hoekigen en minder hoogen rug, minder uitgeholde onderkaakslijn, dunnere en kortere aarsvindoornen en afwezigheid der dwarsche reijen vlekjes op rug en zijden. Ik aarzel daarom niet ze van *Gerres filamentosus* te scheiden en tot eene eigene soort te brengen.

SCOMBEROÏDEI.

Seriolichthys Blkr.

Pinnae dorsales spinosa parva et radiosa discretae, contiguae, spinosa spina procumbente nulla. Pinna dorsalis et analis spuria unica. Pinnae ventrales thoracicae. Linea lateralis non armata. Rictus ante oculum desinens. Dentes intermaxillares,

inframaxillares, vomerini, palatini parvi, pluriseriati. Maxilla superior vix protractilis. Cataphracta nulla. Squamae parvae cycloideae glabrae. Membrana branchiostega radiis 7.

Aanm. Ik grond dit geslacht op *Seriola bipinnulata* QG., van welke soort, welke ik in de groote Histoire naturelle des Poissons niet vermeld zie, een versch exemplaar, te Batavia gevangen, door mij waargenomen is. Het behoort tot de Skomberoïden met ongewapende zijlijn en is na verwant aan *Seriola* CV. en *Seriolella* Gaij, doch onderscheidt zich daarvan door de afwezigheid van vleugelbeenstanden en van den liggenden doorn voor de rugvin, alsmede door de aanwezigheid van eene valsche rug- en aarsvin. Het geslacht *Ruvettus* Cocco is insgelijks aan *Seriolichthys* verwant wat het vinnenstelsel betreft doch is gemakkelijk te onderkennen aan de gedoornde schubben, groote bekspleet en groote scherpe kaakstanden.

Seriolichthys bipinnulatus Blkr.

Seriolichth. corpore elongato compresso, altitudine 5 et paulo in ejus longitudine, latitudine 2 circiter in ejus altitudine; capite acuto $4\frac{2}{3}$ ad $4\frac{3}{4}$ in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro $3\frac{3}{4}$ circiter in longitudine capitis, multo minus diametro $\frac{1}{2}$ a linea rostro-frontali declivi recta remotis; genis, praeoperculo et operculo superne squamosis; rostro acuto oculo paulo longiore; maxillis subaequalibus, superiore inferiore vix breviore vix ante oculum vel sub oculi margine anteriore desinente; dentibus maxillis pluriseriatis minimis, maxilla superiore antice serie externa seriebus internis majoribus; dentibus vomerinis parvis in thurmam subrhomboideam, palatinis et lingualibus minimis in vittas graciles longitudinales dispositis; praeoperculo subrectangulo angulo rotundato margine leviter crenulato; operculo incisura mediocri; lineis dorsali et ventrali rotundatis convexitate subaequalibus; linea laterali tubulis contiguis notata leviter curvata; cauda carina nulla; squamis corpore parvis sed bene conspicuis, glabris, cycloïdeis; pinna dorsali spinosa dorsali radiosa plus duplo humiliore spinis mediis spinis ceteris longioribus; dorsali radiosa acuta leviter emarginata corpore duplo circiter humiliore, dorsali et anali spuriis biradiatis; pectoralibus acutis $8\frac{1}{3}$, ventralibus acutis $8\frac{2}{3}$ ad $8\frac{3}{4}$, caudali profunde excisa lobis acutis $4\frac{2}{5}$ circiter in longitudine corporis; anali acuta leviter emarginata dorsali radiosa humiliore, spinis praeanalibus 2 parvis anteriore vix conspicua sub cute occulta; colore corpore superne dilute viridi inferne margaritaceo;

vittis 2 cephalo-caudalibus pulchre coeruleis, superiore oculo-caudali dorsum caudae et basin caudalis superiorem, inferiore rostro-suboculo-caudali mediam basin pinnae caudalis attingente; pinnis flavis, dorsali radiosa superne, dorsali spinosa tota fuscescente.

B. 7. D. 6—1/25 + 2 in pinn. spur. P. 2/18. V. 1/5. A. 2—2/17 + 2 in pinn. spur. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Seriola bipinnulata* QG. Voyag. de l'Uranie et de la Physicienne Zoöl. I p. 363 tab. 61 fig. 3. Cuv. Règn. anim. edit 2ᵉ II p. 206, éd. luxe, Poiss. p. 130. Jenyns. Zoöl. Beagle Fish. p. 72.

Sériole bipinnulée QG. ibid.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo speciminis unici 144'''.

Aanm. Deze soort is ter aangehaalde plaatse tamelijk goed beschreven en afgebeeld, doch de vinnen zijn er onjuist gekleurd en de rugdoornen vertoonen er foutievelijk hunne konvexiteit naar achteren, terwijl het oog er te klein is. Mijn voorwerp heb ik naar den geheel verschen toestand beschreven. De soort schijnt zeldzaam te zijn, zijnde mijn voorwerp het eenige wat mij tot nog toe onder de oogen is gekomen. Zij was tot nog toe slechts bekend van de Keeling-eilanden en Nieuw Guinea. Volgens Quoij en Gaimard kende Commerson reeds deze soort en heeft er eene teekening van nagelaten, vervaardigd door Sonnerat, van welke De Lacépède in zijne Histoire naturelle des Poissons echter geen gebruik gemaakt heeft.

LABROÏDEI CYCLOÏDEI.

Scarus cyanotaenia Blkr.

Scar. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{2}{3}$ ad $3\frac{2}{5}$ in ejus longitudine, latitudine $1\frac{3}{4}$ circiter in ejus altitudine; capite $3\frac{1}{4}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{3}$ ad $1\frac{1}{4}$ in ejus longitudine; linea rostro-dorsali rostro et fronte convexiuscula; oculis diametro 6 fere in longitudine capitis; rostro convexo absque maxilla superiore oculo duplo fere longiore; naribus minimis subaequalibus; maxillis roseis, superficie glabris margine valde conspicue crenulatis; maxilla superiore angulo oris dente extrorsum spectante; labiis brevibus basin maxillarum tantum tegentibus; squamis lateribus 22 in serie longitudinali; linea laterali ramo-

sa; pinna dorsali spinis flexilibus, membrana interspinali non excisa; pectoralibus acutis $4\frac{4}{5}$ circiter, ventralibus acutis 7 circiter, caudali extensa convexa radiis externis vix productis $6\frac{1}{4}$ circiter in longitudine corporis; colore corpore roseo; squamis dorso lateribusque singulis basi macula oblonga transversa carmosina; labiis rubris inferiore postice coeruleo marginato; vittis capite nullis; pinna dorsali rubra, antico, superne et inferne coeruleo marginata et medio vitta longitudinali coerulea; pectoralibus aurantiacis basi roseis basi superne macula rubro-violacea; ventralibus roseis; anali dilute rubro-violacea antice, superne et inferne coerulea marginata; caudali pulchre rosea margine posteriore leviter violascente.

B. 5. D. 9/10 vel 9/11. P. 2/13. V. 1/5. A. 3/9 vel 3/10. C. 13 et lat. brev.

Synon. *Ikan Kacatua* Mal. Batav.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo speciminis unici 210'''.

Aanm. Deze soort is herkenbaar, behalve aan haar bol profiel, aan haren langwerpigen kop, die aanmerkelijk langer is dan hoog, aan hare korte lippen, rooskleurige kaken en zeer kleine neusgaten, aan haar rooskleurig ligchaam, staart- en buikvinnen, oranje kleurige borstvinnen, overlangschen blaauwen rugvinband, roode lippen van welke de onderste slechts met blaauw gezoomd is, afwezigheid van eenige andere bandteekening op den kop, fraaije karmosijnkleurige vlekken op den grond der meeste schubben, enz.

Scarus javanicus Blkr.

Scar. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{4}$ circiter in ejus altitudine; capite $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis, aeque alto circiter ac longo; linea rostro-dorsali rostro concaviuscula; oculis diametro $5\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; rostro concaviusculo absque maxilla superiore oculo paulo longiore; naribus minimis vix conspicuis; maxillis roseis, superficie glabris margine leviter crenulatis; dentibus angulo oris extrorsum spectantibus maxilla superiore 1 ad 3, maxilla inferiore 1 vel 2; maxillis maxima parte labiis mobilibus tectis; squamis lateribus 22 in serie longitudinali; linea laterali plurimis squamis arborescente; pinna dorsali spinis flexilibus membrana interspinali non excisa; pectoralibus acutis $4\frac{3}{4}$ ad $4\frac{4}{5}$, ventralibus acutis 6 fere, caudali extensa radiis externis paulo productis emarginata $4\frac{3}{4}$ circiter in longitudine corporis; colore corpore, capite, lateribus postice cau-

daque pulchro viridi, medio corpore, capite inferne ventreque roseo, marginibus squamarum profundiore; oculo vittis rubris radiatim dispositis cincto; labio inferiore vittis 2 transversis viridibus; pinna dorsali basi late fusco-violaceo, medio viridi, superne anticeque coeruleo marginata, infra marginem coeruleum vitta longitudinali rubra; pectoralibus roseis; ventralibus antice coeruleis postice pulchre viridibus, radiis 1° et 2° ex parte rubris; anali rosea basi antice margineque inferiore coeruleo marginata; caudali dimidio basali marginibusque superiore et inferiore coerulea postice viridi, intra margines superiorem et inferiorem vitta longitudinali rubra.

B. 5. D. 9/10 vel 9/11. P. 2/12. V. 1/5. A. 3/9 vel 3/10. C. 13 et lat. brev.

Synon. *Ikan Cacatua* Mal. Batav.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo speciminis unici 166'''.

Aanm. Deze soort is na verwant aan *Scarus Dussumierii* CV. zoowel in habitus als kleurteekening. Bij *Scarus Dussumierii* CV. echter zijn de het oog omringende bandjes groen en niet zoo straalvormig geplaatst, de borstvinnen van boven blaauw gerand, de buikvinnen geheel rooskleurig met blaauwen rand en de rugvin rood met blaauwen boven-, voor- en benedenrand, terwijl er het midden des ligchaams even zoo gekleurd is als kop en staart.

Scarus mastax Rüpp. Atl. R. N. Afr. Fisch. R. M. p. 80 tab. 21 fig. 2. Neue Wirbelth. F. Abyss. F. R. M. p. 28 CV. Poiss. XIV p. 182.

Scar. corpore oblongo compresso, altitudine 4 circiter in ejus longitudine, latitudine 2 et paulo in ejus altitudine; capite acuto 4 circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{4}$ ad $1\frac{1}{3}$ in ejus longitudine; linea rostro-dorsali rostro et fronte declivi rectiuscula; oculis diametro 7 circiter in longitudine capitis; rostro acuto oculo triplo circiter longiore; naribus minimis rotundis plus oculi diametro ante oculum sitis, distantibus, posterioribus anterioribus paulo majoribus; maxillis roseis superficie glabris margine crenulatis, superiore angulo oris dente extrorsum spectante mediocri; labiis latis maxillas maxima parte tegentibus; squamis lateribus 24 vel 25 in serie longitudinali; linea laterali ramosa; pinna dorsali spinis flexilibus subaequalibus corpore triplo circiter humilioribus; pectoralibus acutiuscule rotundatis $6\frac{1}{3}$ circiter, ventralibus acutis $6\frac{3}{4}$ circiter, caudali radiis marginalibus maxime productis 4 fere in longitudine corporis; colore

corpore superne dilute viridi, inferne margaritaceo-roseo, marginibus squamarum roseo; squamis lateribus caudaque plurimis macula rosea; vittis 2 rubris brevibus nares inter et oculum et regione postoculari; labio superiore vitta triplice rubra, coerulea et rubra, vitta inferiore postice producta cum vitta praeoperculo-thoracica rosea continua; labio inferiore superne coeruleo; pinnis dorsali et anali basi dilute rubro-violaceis dimidio libero rubris, maculis pulchre viridibus parvis et majoribus notatis, maculis majoribus in seriem longitudinalem dispositis, dorsali superne et anali inferne maxima parte coeruleo marginatis; pectoralibus margine superne rubris inferne roseis, superne coeruleo marginatis; ventralibus dilute roseis; caudali basi et radiis intramarginalibus dilute rubro-violaceis, radiis marginalibus coeruleis, medio vittis 2 transversis coerulescente-viridibus.

B. 5. D. 9/10 vel 9/11. P. 2/13. V. 1/5. A. 3/9 vel 3/10. C. 13 et lat. brev.

Synon. *Scare mastax* CV. Poiss. XIV p. 182.
Scarus wurk Ehr. ap. CV. Poiss. XIV p. 182.
Wurk Arab.
Ikan Cacatua Mal. Batav.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo speciminis unici 495'''.

Aanm. De kleuren zijn door den heer Rüppell niet juist aangegeven, waarschijnlijk niet naar den geheel verschen toestand, terwijl ik mijne beschrijving naar een fraai en geheel versch exemplaar genomen heb. De afbeelding van den heer Rüppell geeft overigens den habitus der soort zeer goed terug.

Scarus microrhinos Blkr.

Scar. corpore oblongo compresso, altitudine 3½ fere in ejus longitudine, latitudine 2¼ circiter in ejus altitudine; capite 3½ circiter in longitudine corporis, paulo longiore quam alto; linea rostro-dorsali ubique convexa; oculis diametro 7 circiter in longitudine capitis; rostro convexo absque maxilla superiore oculo plus duplo longiore; naribus minimis vix conspicuis; maxillis coeruleis superficie glabris, margine conspicue crenulatis, maxilla superiore angulo oris dentibus 2 vel 1 extrorsum spectantibus; labiis brevibus basin maxillarum tantum tegentibus; squamis lateribus 22 in serie longitudinali; linea laterali antice arborescente cauda squamis plurimis simplice; pinna dorsali spinis flexilibus membrana interradiali non excisa; pectoralibus acutis 4⅔, ventralibus acutis 6½ fere, caudali extensa margine posteriore medio convexo radiis externis paulo productis 5 et paulo in longitudine corporis; colore corpore coeruleo inferne dilu-

tiore; squamis dorso, lateribus caudaque basi et margine libero rubris; labio superiore viridi superne rubro marginato; vittulis aliquot oculo vix vel non longioribus radiatim oculum cingentibus fascia maxillo-opercu-lari pulchre viridi; pinna dorsali parte spinosa rubra parte radiosa viri-descente-rosea superne inferne et antice coeruleo marginata; pectorali-bus violascente-viridibus superne late rubris margine superiore coeruleis; ventralibus violascente-viridibus antice coeruleo marginatis; anali virides-cente-rosea basi antice et inferne coeruleo limbata; caudali dimidio basali violascente-viridi postice coerulea superne et inferne coeruleo marginata.

B. 5. D. 9/10 vel 9/11. P. 2/13. V. 1/5. A. 3/9 vel 3/10. C. 13 et lat. brev.

Synon. *Ikan Cacatua* Mal. Batav.

Habit. Batavia, in mari.

Longitudo speciminis unici 265'''.

Aanm. Zoo moeijelijk het is, de soorten van Scarus naar de beschrijvingen van den heer Valenciennes te herkennen, zoo gemakkelijk is zulks met de talrijke soorten van den Indischen Archipel, wanneer men in de gelegenheid is, ze in verschen toestand waar te nemen. Meer dan dertig soorten (1), meestal versch door mij waargenomen, laten zich uitmuntend van elkander onderkennen door de verdeeling der kleuren, en

(1) De soorten van Scarus van den Indischen Archipel, thans in mijn bezit, zijn: Scarus aeruginosus CV? (van Java, Sumatra en Singapore), Scarus balinensis Blkr. (van Bali en Banda Neira), Scarus Blochii CV. = Scarus chrysopomus Blkr. (van Java en Sumatra), Scarus capistratoïdes Blkr. (van Java), Scarus coeruleopunctatus Rüpp. (van Banda Neira), Scarus cyanotaenia Blkr. (van Java), Scarus cyanognathos Blkr. (van Java), Scarus Dussumieri CV. (van Java), Scarus fraenatus Lacép. (van Celebes), Scarus gymnognathos Blkr. (van Java), Scarus harid Forsk? (van Java, Sumatra en Singapore), Scarus hypselopterus Blkr. (van Java), Scarus janthochir Blkr. (van Java en Ternate), Scarus javanicus Blkr. (van Java), Scarus limbatus CV. (van Java), Scarus macrocheilos Blkr. (van Halmaheira), Scarus mastax Rüpp. (van Java), Scarus micrognathos Blkr. (van Java en Singapore), Scarus microrhinos Blkr. (van Java), Scarus muricatus CV. (van Java), Scarus naevius CV ? (van Timor en Banda Neira), Scarus nuchipunctatus CV. (van Java en Banda Neira), Scarus psittacus Forsk. (van Java en Sumatra), Scarus Quoyi CV. (van Ternate), Scarus rivulatoïdes Blkr. (van Java en Singapore), Scarus rubroviolaceus Blkr. (van Java), Scarus singaporensis Blkr. (van Singapore), Scarus sumbawensis Blkr. (van Sumbawa), Scarus tricolor Blkr. (van Java), Scarus Troschelii Blkr. (van Java) en Scarus xanthopleura Blkr. (van Java).

door belangrijke kenmerken, welke te vinden zijn in de kleur der kaken, de lengte der lippen, den aard en de grootte der neusopeningen. Onderwerpelijke soort is kenbaar aan hare blaauwe kaken, bol profiel, kleine bijkans mikroskopische neusgaten, breeden groenen kaak-operkelband, rooden overlangschen borstvinband, korte lippen, welke de kaken bijkans geheel onbedekt laten, enz.

Scripsi Batavia Calendis Januarii MDCCCLIV.